

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

(повна назва кафедри)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

**НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ЗЗСО
З ДРУГОЇ МОВИ (НІМЕЦЬКА)**

EDUCATIONAL AND PEDAGOGICAL TRAINING AT GENERAL
SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS IN A SECOND FOREIGN
LANGUAGE (GERMAN)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни обов'язкова

мова викладання англійська

Робоча програма «Навчально-педагогічна практика у ЗЗСО з другої мови (німецька)» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 01Освіта /Педагогіка, спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)), спеціалізація 014.021 Англійська мова та зарубіжна література, освітня програма Англійська та друга іноземна мова (німецька).

«5» березня 2026 р. 16 с.

Розробники: Шевченко Ірина Вікторівна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри германської філології

Проект робочої програми «Навчально-педагогічна практика у ЗЗСО з другої мови (німецька)» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми
Англійська та друга іноземна мова (німецька)
к.п.н, доцент кафедри германської філології

Тетяна МИРОНЕНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Навчально-педагогічна практика у ЗЗСО з другої мови (німецька)» розглянуто на засіданні кафедри германської філології
Протокол № 9 від «2» квітня 2026 р.

Завідувач кафедри

Тетяна МИРОНЕНКО

Проект робочої програми «Навчально-педагогічна практика у ЗЗСО з другої мови (німецька)» розглянуто Навчально-методичною комісією філологічного факультету
Протокол № 3 від «28» квітня 2026 р.

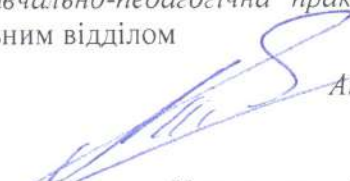
Голова

Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми «Навчально-педагогічна практика у ЗЗСО з другої мови (німецька)» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРАТКАВА

Робочу програму навчальної дисципліни «Навчально-педагогічна практика у ЗЗСО з другої мови (німецька)» затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 4 від «29» квітня 2026 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	4
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	5
<i>2. Мета та завдання навчальної дисципліни</i>	6
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	6
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	6
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	7
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	13
<i>7. Форми підсумкового контролю</i>	13
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	14
<i>9. Засоби навчання</i>	16
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	16

ВСТУП

Анотація

Навчально-педагогічна практика з другої мови (німецька) в закладах загальної середньої освіти на 4 курсі є складовою професійної підготовки спеціалістів на освітньо-кваліфікаційному рівні "Бакалавр" і завершальним етапом практичної підготовки студентів університету до професійно-педагогічної діяльності. Основною метою даної педагогічної практики є закріплення педагогічних навичок, здобутих при отриманні кваліфікації бакалавра, вдосконалення знань, необхідних для роботи у закладах загальної середньої освіти, формування вмінь застосовувати їх у навчально-виховному процесі під час виконання функцій вчителя.

Ключові слова: *мовна практика, професійна підготовка, майбутні фахівці, студенти.*

Abstract

Educational and pedagogical training at general secondary education institutions in a second foreign language (German) in the 4th year of study is a component of the professional training of specialists at the educational and qualification level "Bachelor" and the final stage of practical training of university students for professional and pedagogical activity. The main goal of this pedagogical practice is to consolidate the pedagogical skills acquired when obtaining a bachelor's degree, improve the knowledge necessary for work in general secondary education institutions, and develop the skills to apply them in the educational process while performing the functions of a teacher.

Key words: *language practice, professional training, future specialists, students, educational process*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01Освіта /Педагогіка	Обов'язкова	
Модулів – 1			
Змістових модулів – 6			
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)), Спеціалізація 014.021 Англійська мова та зарубіжна література, Освітня програма Англійська та друга іноземна мова (німецька).	Семестр	
Загальна кількість годин – 180		7-й	7-й
		Лекції	
	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	-	-
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		180 год	180 год
		Індивідуальні завдання: 0 год	
		Вид контролю: залік	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою «Навчально-педагогічна практика у ЗЗСО з другої мови (німецька)» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для проходження навчально-педагогічна практика у ЗЗСО з другої мови (німецька)» є: вивчення теоретичних курсів психолого-педагогічного циклу, проходження професійно-орієнтовної практики, мовної практики з основної мови (англійська) на попередніх курсах та вивчення практичного курсу німецької мови.

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПРН 1. *Застосовує* на практиці знання про лінгвістичні, психологічні, дидактичні основи навчання іноземної мови і зарубіжної літератури та шляхи формування компетентностей учнів.

ПРН 2. *Вміє* складати конспекти уроків різних типів, у тому числі для проведення у дистанційному режимі.

ПРН 3. *Обирає педагогічні технології, методи і прийоми навчання, а також методи тестування відповідно до цілей і завдань навчання і контролю з урахуванням конкретного педагогічного контексту.*

ПРН 4. *Оцінює ефективність навчальних матеріалів та вміє адаптувати їх до конкретного освітнянського контексту.*

ПРН 5. *Уміє здійснювати міжкультурну комунікацію і долати міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються, а також знання світоглядних засад, ментальних особливостей та онтологічних характеристик української культури.*

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Підготовка до проходження практики

Тема 1. Інструктивне заняття: "Мета, завдання, зміст практики на посаді вчителя німецької мови

Тема 2. Складання щоденника практики та його узгодження з керівником

Тема 3. Участь у настановчій конференції.

Література [1, с. 7-11], [2, с. 16-28].

Змістовий модуль 2. Ознайомлення з навчальним закладом

Тема 1. Ознайомлення зі структурою роботи навчального закладу

Тема 2. Ознайомлення з розкладом уроків та методичною літературою, підручниками

Тема 3. Ознайомлення з документацією, планами, журналом

Література [1, с. 31-47], [2, с. 58-67].

Змістовий модуль 3. Спостереження за класом та учнями.

Тема 1. Ознайомлення з учнями класу.

Тема 2. Ознайомлення з планом виховної роботи класу.

Тема 3. Складання психологічного портрету класу, учня

Література [1, с. 76-87], [2, с. 116-124].

Змістовий модуль 4. Спостереження за заняттями вчителів

Тема 2. Спостереження за заняттями вчителів німецької мови 1-4 класів

Тема 2.. Спостереження за заняттями вчителів німецької мови 5-7 класів

Тема 3. Спостереження за заняттями вчителів німецької мови 8-9 класів

Література [1, с. 98 - 104], [2, с. 126-135].

Змістовий модуль 5. Підготовка планів-конспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення. Підготовка методичного забезпечення до проведення уроків з німецької мови

Тема 1. Підготовка планів-конспектів навчальних занять і методичного забезпечення німецької мови початкових класів і середніх класів.

Тема 2. Підготовка планів-конспектів навчальних занять і методичного забезпечення до проведення уроків з німецької мови середніх класів. старших класів.

Тема 3. Підготовка планів-конспектів навчальних занять і методичного забезпечення до проведення уроків з німецької мови старших класів.

Література [1, с. 106 - 118], [2, с. 136-148].

Змістовий модуль 6. Підведення підсумків практики та складання заліку.

Тема 1 Виготовлення звітної документації про проведення практики.

Тема 2. Складення заліку

Тема 3. Підведення підсумків практики на інструктивно-методичному занятті

Література [1, с. 119 - 128], [2, с. 150-164].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви кредитів і тем)	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	У тому				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	С.р
1	2	3	4	5	6	7						
Модуль 1. Змістовий модуль 1. Підготовка до проходження практики												
Тема 1. "Мета, завдання, зміст практики з другої мови (німецька)». Вивчення метод.літератури, нормативних документів	10					10	10					10
Тема 2. Складання щоденника практики та його узгодження з керівником	10					10	10					10
Тема 3. Участь настановчої конференції	10					10	10					10
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	30					30	30					30
Змістовий модуль 2. Ознайомлення з навчальним закладом												
Тема 1. Ознайомлення зі структурою роботи навчального закладу	10					10	10					10
Тема 2. Ознайомлення з розкладом уроків та методичною літературою, підручниками	10					10	10					10

Тема 3. Ознайомлення з документацією, планами, журналом	10					10	10				10
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	30					30	30				30
Змістовий модуль 3. Спостереження за класом та учнями											
Тема 1. Ознайомлення з учнями класу.	10					10	10				10
Тема 2. Ознайомлення з планом виховної роботи класу.	10					10	10				10
Тема 3. Складання психологічного портрету класу, учня	10					10	10				10
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	30					30	30				30
Змістовий модуль 4. Спостереження за заняттями вчителів											
Тема 1. Спостереження за заняттями вчителів німецької мови 1-4 класів	10					10	10				10
Тема 2. Спостереження за заняттями вчителів німецької мови 5-7 класів	10					10	10				10
Тема 3. Спостереження за заняттями вчителів німецької мови 8-9 класів	10					10	10				10
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	30					30	30				30
Змістовий модуль 5. Підготовка планів-конспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення. Підготовка методичного забезпечення до проведення уроків з німецької мови.											
Тема 1. Підготовка планів-конспектів навчальних занять і методичного забезпечення з німецької мови	10					10	10				10

початкових класів і середніх класів.											
Тема 2. Підготовка планів-конспектів навчальних занять і методичного забезпечення до проведення уроків з німецької мови середніх і старших класів.	10					10	10				10
Тема 3. Підготовка планів-конспектів навчальних занять і методичного забезпечення до проведення уроків з німецької мови старших класів.	10					10	10				10
<i>Разом за змістовим модулем 5</i>	30					30	30				30
Змістовий модуль 6. Підведення підсумків практики та складання заліку.											
Тема 1. Виготовлення звітної документації про проведення практики.	10					10	10				10
Тема 2. Складення заліку	10					10	10				10
Тема 3. Підведення підсумків практики на інструктивно методичному занятті	10					10	10				10
<i>Разом за змістовим модулем 6</i>	30					30	30				30
Усього годин	180					180	180				180

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної і заочної форм навчання:

- підготовка до занять – 10 год / 1 заняття;
- підготовка методичного матеріалу до уроків – 10 год / 1 заняття
- підготовка до підсумкового контролю – 10 год. / 1 захід

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	"Мета, завдання, зміст практики з основної мови» Вивчення метод.літератури, нормативних документів	10	10
2	Складання щоденника практики та його узгодження з керівником	10	10
3	Участь у настановчій конференції	10	10
4	Ознайомлення зі структурою роботи навчального закладу	10	10
5	Ознайомлення з розкладом уроків та методичною літературою, підручниками	10	10
6	Ознайомлення з документацією, планами, журналом	10	10
7	Ознайомлення з учнями класу.	10	10
8	Ознайомлення з планом виховної роботи класу.	10	10
9	Складання психологічного портрету класу, учня	10	10
10	Спостереження за заняттями вчителів німецької мови 1-4 класів	10	10
11	Спостереження за заняттями вчителів німецької мови 5-7 класів	10	10
12	Спостереження за заняттями вчителів німецької мови 5-9 класів	10	10
13	Підготовка планів-конспектів навчальних занять і методичного забезпечення німецької мови початкових класів і середніх класів.	10	10
14	Підготовка планів-конспектів навчальних занять і методичного забезпечення до проведення уроків з німецької мови середніх і старших класів.	10	10
15	Підготовка планів-конспектів навчальних занять і методичного забезпечення до проведення уроків з німецької мови старших класів.	10	10
16	Виготовлення звітної документації про проведення практики.	10	10
17	Складання заліку	10	10
18	Підведення підсумків практики на інструктивно методичному занятті	10	10
	Усього:	180	180

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

- розв'язування педагогічних задач або творчих завдань;
- складання конспектів занять з німецької мови
- спостереження
- спостереження;

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді;
- підготовка і захист звітної документації;
- залік.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка за навчально-педагогічної практики у ЗЗСО з основної мови (англійська)» містить оцінки підсумкового контролю, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів..

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

1) Самостійна підготовка конспектів навчальних занять з німецької мови

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
30-26	відмінно	Конспекти занять підготовлені в повному обсязі, відповідають вимогам методики навчання іноземних мов. Чітко визначені цілі та завдання, структура занять логічна та послідовна. Використано сучасні методи і прийоми навчання, передбачено різні види мовленнєвої діяльності (говоріння, аудіювання, читання, письмо). Завдання відповідають рівню учнів. Матеріал подано грамотно, з високим рівнем володіння німецькою мовою.
25-21	добре	Конспекти підготовлені, структура занять загалом витримана. Цілі визначені, але не завжди достатньо конкретні. Використано різні методи навчання, однак із незначними недоліками. Завдання здебільшого відповідають рівню учнів. Допускаються окремі мовні або методичні помилки.
20-16	задовільно	Конспекти підготовлені частково або з помітними недоліками. Структура занять порушена або недостатньо логічна. Методи навчання одноманітні, комунікативна спрямованість слабка. Завдання не завжди відповідають рівню учнів. Є мовні та методичні помилки.
15-0	незадовільно	Конспекти відсутні або підготовлені на низькому рівні. Відсутня чітка структура, цілі не визначені. Завдання не відповідають вимогам навчання іноземної

		мови. Значна кількість мовних і методичних помилок.
--	--	---

2) Оцінювання повноти і якості виконання завдань практики

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
20-16	відмінно	Якщо характеристика від бази практики позитивна, до заліку надані письмові первинні матеріали результатів виконання всіх завдань практики (плани-конспекти та інші документи)
15-11	добре	Якщо характеристика від бази практики позитивна, до заліку надані письмові первинні матеріали результатів виконання більшості завдань практики
10-6	задовільно	Якщо характеристика від бази практики позитивна, до заліку надані не в повному обсязі письмові первинні матеріали результатів виконання завдань практики
5-0	незадовільно	Якщо характеристика від бази практики негативна, до заліку не надані або частково надані письмові первинні матеріали результатів виконання завдань практики

3) Оцінювання вчасності та якості оформлення документації

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
10-8	відмінно	Якщо щоденник і звіт оформлені у відповідності з вимогами, а зміст відбиває результати виконання основних завдань практики
7-5	добре	Якщо щоденник і звіт оформлені у відповідності з вимогами, а зміст не повністю відбиває результати виконання основних завдань практики
4-2	задовільно	Якщо щоденник і звіт оформлені переважно у відповідності з вимогами, а зміст приблизно відбиває результати виконання основних завдань практики
1-0	незадовільно	Якщо щоденник і звіт не відбивають результатів проходження практики або вони відсутні

4) Оцінювання демонстрації набутих знань і вмінь, захисту звіту про практику

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
40-31	відмінно	Якщо доповідь і відповіді на запитання вірні й повні
30-21	добре	Якщо доповідь недостатньо повна, а відповіді недостатньо вірні або викладені з незначними помилками
20-11	задовільно	Якщо доповідь неповна, а відповіді в основному вірні, але викладені зі значними помилками
1-0	незадовільно	Якщо доповідь не підготовлена або не розкриває суті проведеної роботи

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Поточний контроль:		
Самостійна підготовка конспектів навчальних занять з німецької мови (за кожний підготовлений самостійно конспект нараховується по 5 балів за 6 занять)	5 x 6 балів = 30 балів	5 x 6 балів = 30 балів
Повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника практики від бази практики	1 x 20 балів = 20 балів	1 x 20 балів = 20 балів
Вчасність та якість оформлення студентом щоденника і звіту про практику	1 x 10 балів = 10 балів	1 x 10 балів = 10 балів
Оцінка за захист звіту про практику та демонстрацію набутих студентом практичних знань і вмінь:	1 x 40 балів = 40 балів	1 x 40 балів = 40 балів
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ1	Т1	Виконання завдання 1	3	Виконання завдання 1	3
		Виконання завдання 2	3	Виконання завдання 2	3
		Виконання завдання 3	3	Виконання завдання 3	3
ЗМ2	Т2	Виконання завдання 1	3	Виконання завдання 1	3
		Виконання завдання 2	3	Виконання завдання 2	3
		Виконання завдання 3	3	Виконання завдання 3	3
ЗМ3	Т3	Виконання завдання 1	3	Виконання завдання 1	3
		Виконання завдання 2	3	Виконання завдання 2	3
		Виконання завдання 3	3	Виконання завдання 3	3
ЗМ 4	Т4	Виконання завдання 1	3	Виконання завдання 1	3

		Виконання завдання 2	3	Виконання завдання 2	3
		Виконання завдання 3	3	Виконання завдання 3	3

ЗМ5	Т5	Виконання завдання 1	4	Виконання завдання 1	4
		Виконання завдання 2	4	Виконання завдання 2	4
		Виконання завдання 3	4	Виконання завдання 3	4
ЗМ6	Т6	Виконання завдання 1	4	Виконання завдання 1	4
		Виконання завдання 2	4	Виконання завдання 2	4
		Виконання завдання 3	4	Виконання завдання 3	4
		Оцінка за захист звіту про практику та демонстрацію набутих студентом практичних знань і вмінь:	40	40	40
		Усього:	100	Усього:	100

Вимоги до оформлення документації з практики

У **щоденнику** практики студент повинен заповнити всі розділи. Він зобов'язаний щоденно відображати виконану ним роботу в повному обсязі.

Студент-практикант зобов'язаний оформити й передати щоденник і звіт керівнику практики від кафедри англійської мови і літератури для оцінювання не пізніше як за 3 дні до закінчення.

У **звіті** повинні бути відображені:

- мета і завдання практики, які стояли перед студентом;
- коротка характеристика навчального підрозділу, на базі якої (якого) студент проходив практику;
- зміст діяльності студента-практиканта за період проходження практики;
- ступінь виконання запланованих завдань відповідно до індивідуального плану та завдань практики;
- висновки та рекомендації щодо підсумків роботи.

Звіт про практику складається індивідуально кожним студентом. На останній сторінці звіту ставиться дата і підпис студента-практиканта.

У **відгуку** керівника від бази практики дається стисла характеристика та оцінка роботи студента.

Під час заліку студент повинен бути готовим усно відповісти на запитання щодо оформлення та змісту документації з педагогічної практики.

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом під час навчально-педагогічної практики у ЗЗСО з другої мови (німецька)» слугують друковано-роздатковий матеріал, мультимедійні засоби (комп'ютерні презентації), відеоматеріали.

Можливо використовувати бібліотечний фонд Університету та електронні репозитарії світу.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду та енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи. К.: Кондор, 2015. 272 с.
2. Асистентська практика студентів-магістрів. Орієнтовна програма і методичні рекомендації щодо проходження асистентської педагогічної практики. Підготовлені кафедрою педагогіки Львівського національного університету ім. Івана Франка. 2014.

Допоміжна література

1. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. О. Г. Мороза. К.: НПУ, 2014. 338 с.
2. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. К.: Центр учбової літератури, 2017. 232 с.